Őrvidéki Hírek

www.bukv.at

A Burgenlandi Magyar Kultúregyesület hírlapja
Nachrichtenblatt des Burgenländisch-Ungarischen Kulturvereins

2015 / 1.

SZAVALÓ VERSENY

Ismét óriási érdeklődés mellett zajlott a BMKE magyar nyelvű versmondó versenye 2014. november 20-án Felsőőrben. A döntőt párhuzamosan két helyszínen tartották összesen 187 diák részvételével.

A 6-10 évesek a Református Egyház díszteremben szavalták el szabadon választott verseiket, a Központi Zeneiskola nagytermében pedig a 10-18 éves tanulók versenyeztek egymással évfolyamonként magyar, illetve nem magyar anyanyelvű kategóriában.

A népiskolásoknál a házigazda, *Gúthy László* református lelkész vezette a műsort, aki a gyermekek örömére verset is mondott. Nehéz feladata volt a három tagú zsűrinek, hiszen 108 kisdiák lelkes szavalatát kellett elbírálniuk. *Pathy Lívia* tartományi szakfelügyelő, *Neuberger Gabriella* tolmács és *Baliko Ludwig* nyug. szakfelügyelő döntött a helyezésekről.

Az új középiskolások és gimnazisták versenyében nyolc oktatási intézmény 79 diákja képviseltette magát. *Seper Mariann* pedagógus, a BMKE elnökhelyettese köszöntötte és szólította a színpadra a versenyzőket. A zsűriben *Teleky Margarete* nyug. hitoktató, *Steiger Nikolaus* nyug. szakfelügyelő és *Kulman Alexander*, a Középburgenlandi Magyar Kultúregyesület elnöke foglalt helyet. Az 1-3. helyezést elért diákok oklevelet és könyvjutalmat vehettek át. Minden résztvevő magyar nyelvű rejtvényes feladatlapot kapott a szereplésért.

A rendezvényen készült felvételek és az eredmények a BMKE honlapján megtalálhatók: www.bukv.at

ADVENT BUDAPESTEN

A BMKE Énekköre a Nemzetek Háza és a Parlament Szená-Torok kórusa meghívására két napot töltött Budapesten a második adventi hétvégén. December 6-án reggel indult útnak a kórust kísérő zenészek és a hozzátartozók csoportja a magyar fővárosba. A budapesti Nemzetek Háza már másodszor látta vendégül az Énekkört és szervezte meg a Béke Háza nagytermében a koncertet, melyen *Franz Zebinger*

Őrvidéki karácsony című dalciklusából csendült fel egy 30 perces összeállítás. A főváros szívében álló Békeház a Családok Szövetsége, a Világ Békéjéért és Egységéért nemzetközi civilszervezet magyarországi egyesületének és társszervezeteinek a székhelye és rendezvényközpontja. A népes közönség soraiban helyet foglalt *Esterházy György*, a Magyar-Osztrák Társaság elnöke munkatársaival, *Farkas Bertalan,* az első magyar űrhajós, az Orosz Társaság elnöke, a Kínai és az Egyesült Arab Emirátus Társaság képviselői, valamint *Rubovszky Éva,* a Ház elnöke is. Meglepve tapasztalták, hogy Burgenlandban is létezik magas szintű magyar nyelven megszólaltatott zene. Hasonló véleményt fogalmazott meg másnap délelőtt a ferencvárosi Szent Kereszt templomban adott koncerten megjelent számos zeneértő vendég.

Mindkét helyszínen szíves vendéglátásban volt része az Énekkör tagjainak. Finom magyaros ételekkel megrakott asztallal fogadta őket a Nemzetek Háza főtitkár asszonya, *Alpári Lászlóné.* A vasárnapi szentmise után a ferencvárosi polgármester és a Szená-Torok kórus szintén kedves fogadással lepte meg az őrvidéki csapatot. Kitűnő szórakozást nyújtott szombat délután a Centrál Színház Pletykafészek című fergeteges bohózata számos közkedvelt színész előadásában. Budapest ragyogó fényárba öltözött adventi hangulata, a karácsonyi vásárok díszes standjai, a Gerbeaud kávéház ízei mind felejthetetlen emlékek maradnak.

Ugyanezen a hétvégén az alsóőri Színjátszó Egyesület tagjai és hozzátartozóik is Budapestre kirándultak. A Szent István Bazilika és az Operaház megtekintése után ők is felkeresték a híres Vörösmarty-téri karácsonyi vásárt. Az együtt töltött két nap kiváló hangulatban telt, az utazás alatt sok régi anekdótát elevenítettek fel a színjátszók.

SZÍNJÁTSZÓK KITÜNTETÉSE

Magyar Örökség díjat kapott az Alsóőri Színjátszó Egyesület és Felsőőri Református Ifjúsági Olvasókör közösségépítő, hagyomány- és anyanyelvőrző tevékenységéért. Az átadásra 2014. december 13-án Budapesten a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében került sor.

A Magyar Örökség díjat a Magyarországért Alapítvány kuratóriuma hozta létre 1995-ben, gondozását 2003-tól a Magyar Örökség és Európa Egyesület vette át. Nem pénzbeli, hanem erkölcsi elismerést jelent, és független a mindenkori kormányzattól és a pártoktól. Azon magyar intézményeknek, csoportoknak adható, akik tevékenységükkel hozzájárulnak a magyar kultúra, gazdaság, sport, tudomány, azaz a magyar társadalom erkölcsi, szellemi felemeléséhez. Ezek együttesen alkotják a magyarság „Láthatatlan Szellemi Múzeumát". Évente négy alkalommal, esetenként hét-hét díjat osztanak ki kulturális műsor keretében. *(folyt. a 3. oldalon)*

Deák Ernő történész, a Bécsi Napló főszerkesztője laudációjában így méltatta az őrvidéki színjátszókat:

„Az alsó- és felsőőri színjátszó csoportról méltató szavakkal szólni alig lehet meghatódás nélkül. Hogy miért van ez, csak az tudja megválaszolni, aki ismeri ennek a vidéknek történetét, magyarjainak vívódását a nyelvvel és hagyománnyal. Talán a legkifejezőbb, amit néhai dr. Teleky Béla őriszigeti evangélikus lelkész szájából hallottam: olyanok az őriek, mint az üres illatszeres üveg: tartalma elfogyott, és legfeljebb mélyen belélegezve lehet még érezni belőle az illatot.

Szép, költői kifejezés, tele nosztalgiával. Ez azt jelenti, hogy már nem is annyira a valóság, mint inkább a képzelőerő éltet. Ami van, ahhoz mindig hozzá kell gondolni azt, ami volt, de egyben azon is el lehet, kell gondolkodni, mi lesz, vagy mi lehetne itt, az évszázadok óta nyelvszigetet képező közösségekben, ha…

Sajnos, bármennyire életpártiak vagyunk is, aligha lehet megválaszolni a kérdést: vajon mi lesz öt-tíz év múlva? Egy biztosra vehető: mind az Alsóőri Színjátszó Egyesület, mind pedig a Felsőőri Református Ifjúsági Olvasókör színjátszó csoportja folytatja eddigi tevékenységét. A közönséges anyaországi magyarnak szinte elképzelhetetlen, hogy a kirajzó, távolabbi városokban dolgozó fiatalok kizárólag a színjátszás kedvéért – minden anyagi ellenszolgáltatás nélkül – képesek és hajlandók hétvégeken egybegyűlni, hogy egy-egy darab betanulásával és bemutatásával jó szórakozást, örömet okozzanak azoknak, akikben még fantom fájásként dolgozik a hiányérzet a nyelv és kultúra hanyatlása közepette.

Amikor nem csupán a német nyelvű környezet dominanciájával kell megküzdeni, hanem a belső meghasonlás kifárasztó tüneteivel is, feltétlen méltánylást érdemel, ha az egymás között jobbára németül társalgó – köztük amatőrökként is nagy tehetséggel megáldott – színészek a színpadra lépve szinte sámánokként bűvölik önmagukat és a közönséget. Ilyenkor egyedül az a fontos, hogy a színpad a kulisszákkal és a szereplőkkel olyan kivitelezésben jelenüljön meg, ami elvonatkoztat a mindennapi nyelvvalóságtól, s olyan mesés világba visz, ami a valódi, igazi látszatát kelti. Mindez közhelyként hatna, ha nem tudnánk, hogy a két egyesület mintegy templomként éli meg és alkalmazza a magyar nyelvet.

Az Alsóőri Színjátszó Egyesület működése 1982 óta jobbára folyamatosan tölti ki az elmúlt 32 évet. Szabó Nándor és csapata töretlen lelkesedéssel tervez és készül évről évre. Az utóbbi években Major Zsolt személyében Magyarországról szerződtetnek rendezőt, így 2014-ben is az ő feldolgozásában taníttatta be és vitte színre Karinthy Frigyes A nagy ékszerész c. komédiáját.

Az 1889-ben alakult felsőőri Református Olvasókör 1962-től számlálja a színbemutatók éveit. Húsz évvel idősebb, mint a szomszédos alsóőri, mindamellett református, mint a neve is mondja. A színjátszás Gyenge Imre lelkész, ill. református püspök nevéhez fűződik, aki „őriesítette“ az általa kiválasztott és betaníttatott népszínműveket. Mint minden váltás esetében, az ő nyugalomba vonulásakor is felmerült a hogyan tovább? megkerülhetetlen kérdése. A református gyülekezet életéhez és tevékenységéhez azonban annyira hozzánőtt a színjátszás, hogy minden kétséget kizáróan az utód, Gúthy László lelkészi teendői mellett nem csak folytatja, de eggyé is forrott a színjátszással. Csak látni kell őt, mennyire beleéli magát a nézőtérről átdolgozása és rendezése eredményeként az egyes darabokba, legutóbb Móricz Zsigmond Sári bírójába. A neki és színészeinek kijáró jutalom, elismerés pedig a közönség lelkes tapsa. Természetesen ugyanez elmondható az alsóőri színjátszókról és vezetőjükről is.

Mintegy őri sajátosság a közönség azonosulása az egyes darabokkal: annyira beleélik magukat az egyes jelenetekbe, hogy nem csak nevetnek, tapsolnak, de meg is könnyezik a drámai fordulatokat. Így hagyják el a színháztermet és vonulnak vissza magukkal víve olyan világok szegmenseit, amik a letűnt múltról árulkodnak. És ezt nehéz összhangba hozni egymással: magyar múlt, német nyelvű jelen. Ez itt a kérdés: hogyan lehetne egyensúlyba hozni a kettőt, hogy egész természetességgel lehessen megélni a magyarságot? Ne csak a színházlátogatás idején, hanem az utcán is. Még néhány évvel ezelőtt a nézők magyarul beszéltek egymással, most már, különösen a fiatalabbja a németet részesíti előnyben. Pedig elgondolkodtató, hogy mindkét csapat szabadidejét feláldozza csak azért, hogy évente három-négy alkalommal mesés világot varázsoljon. Annyira meséset, mint a holdkórosok, akikre állítólag nem szabad rászólni, ne hogy felébredjenek, különben lezuhannának a háztetőről. Ezért félteni, biztatni kell őket, hogy maguktól ébredjenek fel és döbbenjenek rá, áldozatvállalásukkal mekkora értéket teremtenek és adnak tovább. A Magyar Örökség díj lehet ilyen keltegető, hiszen a templomon és a színjátszáson kívül alig van már nyelvművelő műhely. A köszönet és a hála hangján ajánljuk mindenki figyelmébe az alsó- és felsőőri színjátszókat, élükön Szabó Nándorral és Gúthy Lászlóval, nem feledkezve meg Nándi feleségéről, Szilviáról sem, aki a kellékek és a ruhák készítésével közvetlen is kiveszi részét a munkából. Váljon serkentővé és éltetővé a Magyar Örökség díj, hiszen nagyon is megérdemelten megküzdöttek, megfáradtak érte.

PÁSZTORJÁTÉKOK

December 7-én került sor a felsőőri Magyar Katolikusok Köre szervezésében a hagyományos pásztorjátékokra. A meghitt, karácsonyi időszakra hangoló délutánon közreműködött többek között a *Dowas Katharina* vezette óvodáscsoport a BMKE-ből, az Alsóőri Énekkar, a Felsőőri Kétnyelvű Gimnázium tanulói, a szombathelyi Pipitér Óvoda nemzetiségi csoportja, az Őri Banda citeraegyüttes és a Solymári Énekkör. A műsort magyar és német nyelven *Dowas Valerie* vezette, az énekeket *Baliko Ludwig* kísérte zongorán.

KARÁCSONYI SZÍNDARAB

December 21-én az Alsóőri Színjátszó Egyesület gyermek és ifjúsági csoportja a helyi községteremben két karácsonyi mesejátékot mutatott be *Ajándékot mindenkinek* és *Télapó az erdőben* címmel. Lelkesen tanulták a szerepüket és jártak a próbákra még olyan gyerekek is, akiknek a magyar idegen nyelvnek számít. Természetesen a szülők segítsége is kellett ahhoz, hogy az előadás jól sikerüljön. Az előkészületek nagy részét azonban most is a Színjátszó Egyesület oszlopos tagjai végezték, akik tudásuk és szakértelmük legjavát adták.

BALATONI NYELVTÁBOR
Balatonszemesen
9-16 éves diákoknak
2015. július 21-30.
Jelentkezési lap:
a BMKE irodájában vagy
a honlapon: www.bukv.at

SPRACHFERIENLAGER
in Balatonszemes
für Schüler von 9-16 Jahren
21-30. Juli 2015
Anmeldeformulare
im Vereinsbüro oder
auf der Homepage www.bukv.at

Adj' Isten magyarok!
magyar nyelvű magazinműsor
2015. március 8., 13:05 óra

Servus - Szia - Zdravo - Del tuha!
négynyelvű népcsoportadás
2015. február 8., 13:05 óra

ORF BURGENLAND

http://volksgruppen.orf.at/magyarok/

JÁTÉKOS NÉPTÁNCOKTATÁS GYEREKEKNEK
az alsóőri Öreg Iskolában
2015. január 15-én, január 29-én, február 5-én (csütörtökön)
kezdők 15:30-tól 16:30-ig
középhaladók 16:45-től 17:45-ig
haladók 18:00-tól 19:00-ig

VOLKSTANZUNTERRICHT FÜR KINDER
in der Alten Schule Unterwart
15. Januar, 29. Januar, 5. Februar 2015
(Donnerstag)
Anfänger 15:30 -16:30 h
Mäßig Fortgeschrittene 16:45 - 17:45 h
Fortgeschrittene 18:00 - 19:00 h

Tanfolyamvezető / Kursleiterin:
Seper Marianne (0676/6361963)

PANNON KULINÁRIS SOROZAT /
Pannonische Kulinarik-Reihe
2015. március 17. kedd, 18 óra /
Dienstag, 17. März 2015, 18 Uhr
Alsóőr, Klubház / Unterwart, Clubhaus
Tudnivalók a tökmagolajról / Alles übers Kernöl
Előadó / Vortragender: **Szabo Werner**
Jelentkezés és bővebb információ / Anmeldung und weitere Information:
Tel. 03352/38489

IMPRESSZUM / IMPRESSUM
Kiadó / Herausgeber:
Burgenlandi Magyar Kultúregyesület/
Burgenländisch-Ungarischer Kulturverein
A-7400 Oberwart/Felsőőr
Wiener Str. 47
Telefon: +43-(0)3352-38489
Fax: +43-(0)3352-38643
E-Mail: office@bukv.at
www.bukv.at
Szerkesztőség / Redaktion:
Klenner Lívia, Racz Maria
Nyomda / Druck: Schmidbauer Druck GmbH
7400 Oberwart, Wiener Str.103
Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung des Bundeskanzleramtes

Österreichische Post AG
Info.Mail Entgelt bezahlt